

Αγαπητοί γονείς και κηδεμόνες,

Καθώς η εκπαίδευση έχει νομική, πρακτική και ηθική υποχρέωση να διατηρεί ένα εκπαιδευτικό και μαθησιακό περιβάλλον αγωγής των μαθητών/ριών, στο οποίο παρέχονται ίσες ευκαιρίες, χωρίς διακρίσεις και κανενός είδους αποκλεισμό, καθώς επίσης και με βάση εισηγήσεις της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Παιδείας, στις 10 Μαρτίου 2015, και εκθέσεις της Επιτρόπου Διοικήσεως και της Επιτρόπου Προστασίας των Δικαιωμάτων του Παιδιού, το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει θέσει ως έναν από τους υπό έμφαση στόχους της σχολικής χρονιάς 2015-16 το θέμα: «Εναισθητοποίηση των μαθητών /τριών κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας και προώθηση της ισότητας και του σεβασμού, στο πλαίσιο της εκστρατείας κατά της ρητορικής μίσους του Συμβουλίου της Ευρώπης». Το σχολείο μας θα εφαρμόσει την αντιρατσιστική πολιτική του ΥΠΠ «Κώδικας Συμπεριφοράς Κατά του Ρατσισμού & Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών», που μπορεί να συμβάλει πολύ αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση της υλοποίησης του πιο πάνω στόχου.

Σκοπός του Κώδικα και Οδηγού είναι η αναγνώριση οποιωνδήποτε άμεσων ή έμμεσων, σκόπιμων ή άσκοπων λόγων, πράξεων και διαδικασιών που οδηγούν σε αρνητικές διακρίσεις σε βάρος συγκεκριμένων ατόμων με βάση τη διαφορετικότητά τους και η ανάληψη ενεργού δράσης για πρόληψη και αντιμετώπισή τους, καθώς και για ανάπτυξη αντιρατσιστικής κουλτούρας.

Καθώς το σχολικό περιβάλλον χαρακτηρίζεται από πολλαπλές μορφές ετερότητας, ως προς την εμφάνιση, την εθνικότητα, την αναπηρία, την κοινότητα, το φύλο, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, τη γλώσσα, την ηλικία, την κοινωνικοοικονομική κατάσταση, το καθεστώς παραμονής στη χώρα κ.τλ., είναι σημαντικό να διασφαλίζεται για όλους τους μαθητές και μαθήτριες ένα περιβάλλον ασφάλειας,

Ο Κώδικας και Οδηγός βρίσκονται αναρτημένοι στην ιστοσελίδα Αντιρατσιστικής Πολιτικής του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου www.pi.ac.cy

Κώδικας Συμπεριφοράς κατά του Ρατσισμού και Οδηγός Διαχείρισης και Καταγραφής Ρατσιστικών Περιστατικών

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

ανεκτικότητας, σεβασμού της διαφορετικότητας, μη διάκρισης και ισότητας, στο οποίο να μπορούν να απολαμβάνουν στο μέγιστο τις εκπαιδευτικές ευκαιρίες που τους προσφέρονται.

Οποιαδήποτε εκδήλωση ρατσιστικής συμπεριφοράς πρέπει να εντοπίζεται, να αναγνωρίζεται και να αντιμετωπίζεται έγκαιρα και αποφασιστικά. Σε αντίθετη περίπτωση, πληγώνονται τα θύματα, όχι μόνο ως άτομα, αλλά και ως μέλη της μειονότητας στην οποία ανήκουν, ενώ επέρχονται σοβαρές επιπτώσεις και σε ολόκληρη τη σχολική κοινότητα.

Ρατσιστικό περιστατικό:

Είναι οποιοδήποτε περιστατικό εκλαμβάνεται ως ρατσιστικό από το θύμα ή άλλο πρόσωπο (MacPherson, 1999). Συνήθως τα ρατσιστικά περιστατικά έχουν ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση, τον αποκλεισμό ή τις διακρίσεις σε βάρος ατόμων και ομάδων ατόμων, εξαιτίας της διαφορετικότητάς τους. Έχει ως συνέπεια να επηρεάζει και να καλλιεργεί περιβάλλον εκθρόπτας προς όλα τα πρόσωπα που μοιράζονται τα χαρακτηριστικά αυτά. Συνεπώς, κάθε τέτοιο περιστατικό βλάπτει σοβαρά όχι μόνο το πρόσωπο που το δέχεται, αλλά και ευρύτερες κοινότητες, καθώς και την κοινωνία γενικότερα.

Τα σχολεία οφείλουν να αναφέρουν οποιαδήποτε τέτοια περιστατικά σημειώνονται σε αυτά. Αυτό, όχι μόνο δεν αποτελεί ένδειξη αδυναμίας τους, αλλά, αντίθετα, δηλώνει έμπρακτα την αποφασιστικότητά τους για προστασία της σχολικής κοινότητας και των δικαιωμάτων των μελών της. Εξάλλου, ο χειρισμός των ρατσιστικών περιστατικών γίνεται πρωτίστως με παιδαγωγικούς όρους και αποσκοπεί στην αλλαγή συμπεριφορών, χωρίς αυτόματη προσφυγή σε τιμωρητικά μέτρα.

Οι κυρώσεις που προτείνονται στον Οδηγό εφαρμόζονται στα πλαίσια των περί Λειτουργίας Δημόσιων Σχολείων Δημοτικής/Μέσης Εκπαίδευσης Κανονισμών και μπορεί να περιλαμβάνουν συμπλήρωση του εντύπου αναστοχασμού και υπογραφή του από γονέα/κηδεμόνα, παρατήρηση, γραπτή επίπληξη από το σχο-

λείο προς το παιδί ιδιαιτέρως με υπογραφή από γονέα/κηδεμόνα ή ενώπιον του κηδεμόνα, τηλεφώνημα του παιδιού στο σπίτι για αναφορά του περιστατικού και της εμπλοκής του σε αυτό, υποχρεωτική εκτέλεση κοινωφελούς εργασίας προς όφελος της σχολικής κοινότητας, αποζημίωση για φθορά περιουσίας των άλλων ή του σχολείου, συζητήσεις με τα εμπλεκόμενα παιδιά και τις οικογένειές τους σε ξεχωριστές και κοινές συναντήσεις, στέρηση συμμετοχής σε ενδοσχολικές εκδηλώσεις και αθλοπαιδιές εντός του σχολείου καθώς και σε άλλες ενδοσχολικές δραστηριότητες (για τη Δημοτική Εκπαίδευση) ή αποβολή για κάποιες ώρες ή μέρες (για τη Μέση και Μέση Τεχνική Εκπαίδευση).

Ζητούμε τη βοήθειά σας όπως, μαζί μας, παροτρύνετε και ενθαρρύνετε κάποιο άτομο που πιστεύει ότι δέχθηκε ή δέχεται ρατσιστική συμπεριφορά ή ήταν θεατής στην εκδήλωση τέτοιας συμπεριφοράς, **να το καταγγείλει το συντομότερο δυνατό, χωρίς φόβο, σε έναν/μία εκπαιδευτικό ή στον/ην Υπεύθυνο/η Εκπαιδευτικό για την εφαρμογή του Κώδικα και Οδηγού στο σχολείο. Καλούμε εσάς, τις οικογένειες των μαθητών και μαθητριών του σχολείου μας, όπως στηρίξετε τα παιδιά σας στις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει στα πλαίσια εφαρμογής του Κώδικα και Οδηγού, ώστε:**

- **να σέβονται** την προσωπικότητα, την ελευθερία και την αξιοπρέπεια των παιδιών, των εκπαιδευτικών, γονιών και άλλων προσώπων εντός και εκτός του σχολείου
- **να ενημερώνονται** για τα δικαιώματα και τις υπο-

χρεώσεις τους σε σχέση με το ρατσισμό και τις διακρίσεις

- **να αναγνωρίζουν** τα διάφορα ρατσιστικά περιστατικά και να τα αναφέρουν άμεσα σε μία/έναν εκπαιδευτικό του σχολείου
- **να αρνούνται** να εμπλακούν σε ρατσιστικές συμπεριφορές
- **να ενημερώνουν** άτομα που λένε ρατσιστικά ανέκδοτα ότι μπορεί με αυτό τον τρόπο να πληγώνουν κάποια άλλα άτομα ή ομάδες
- **να περιλαμβάνουν** παιδιά στις παρέες και δραστηριότητές τους που μπορεί να αποκλείονται λόγω της διαφορετικότητάς τους
- **να αμφισβητούν** οποιαδήποτε στερεότυπα ή ρατσιστικές αντιλήψεις ακούνε στο περιβάλλον τους
- **να σέβονται** τα εθνικά και θρησκευτικά σύμβολα, όχι μόνο τα δικά τους αλλά και των άλλων
- **να αναστοχάζονται** αναφορικά με τη συμπεριφορά τους και κατά πόσο αυτή μπορεί να έχει ρατσιστικές συνέπειες για άλλα άτομα ή ομάδες.

Ο ρατσισμός αφορά στο κάθε σχολείο, στον κάθε μαθητή, στον κάθε εκπαιδευτικό, στους γονείς και, κατ'επέκταση, σε ολόκληρη την κοινωνία. Είναι υποχρέωση όλων μας να βεβαιωθούμε ότι όλα τα πρόσωπα απολαμβάνουν στο βέλτιστο το αγαθό της παιδείας, χωρίς διακρίσεις και χωρίς εκφοβισμούς.

Σας ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

Για περαιτέρω πληροφορίες μπορείτε να αποστείνετε στη Διεύθυνση του σχολείου.